
На темељу članka 56. Zakona o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), članka 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), članka 11. Zakona o genetski modificiranim organizmima ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09), članka 19. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje

genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15) i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme (broj UP-1-50-4-19-3/22 od 10.05.2022. godine), povodom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za stavljanje na tržište hrane za životinje koja sadrži genetski modificirane organizme koji je podnio subjekat d.o.o. "POLJO-SEMENTI" Cazin, ulica Slatinski put bb, 77220 Cazin, Bosna i Hercegovina, Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine donosi

RJEŠENJE

1. Odobrava se subjektu d.o.o. "POLJO-SEMENTI" Cazin, ulica Slatinski put bb, 77220 Cazin, stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane soje **MON 87708-9** jedinstvenog identifikacijskog koda **MON-87708-9** (kvantifikacija "Real-time PCR"), koja će se koristiti isključivo kao hrana za životinje.
2. Zabranjuje se namjerno unošenje u okoliš/sjetva genetski modificirane soje iz točke 1. ovoga Rješenja.
3. Prilikom stavljanja na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja, a u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* ("Službeni glasnik BiH", broj 23/09) i odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", br. 78/12 i 62/15), subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je osigurati da:
 - a) na oznaci na zapakiranom proizvodu piše: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-87708-9)"
 - b) se na nezapakirani proizvod ponuden krajnjem potrošaču stavi oznaka: "Ovaj proizvod sadrži genetski modificiranu soju (MON-87708-9)" na proizvod ili neposredno uz proizvod, kao i na prateću dokumentaciju (fakturu).
4. U skladu s odredbama članka 51. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja dužan je u daljnjoj distribuciji subjektu u poslovanju s hranom za životinje koji prima proizvod dostaviti prateću dokumentaciju s informacijama da proizvod sadrži ili se sastoji od genetski modificiranih organizama i upoznati ga s obvezom označavanja ovog proizvoda u skladu s odredbama članka 52. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
5. U skladu s odredbama članka 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, podnositelj zahtjeva dužan je osigurati sljedeće oznake na pakiranju:
 - a) za genetski modificirane organizme koji se koriste kao hrana za životinje i hranu za životinje koja sadrži ili se sastoji od GMO-a natpis: "genetski modificirana soja (MON-87708-9)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;
 - b) za hranu za životinje proizvedenu od genetski modificiranih organizama natpis: "proizведен od genetski modificirane soje (MON-87708-9)" bit će u zagradama neposredno iza određenog naziva hrane za životinje, a alternativno se te riječi mogu navesti u bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje;

bilješci popisa hrane za životinje, te slova moraju biti barem iste veličine kao i u popisu hrane za životinje.

6. U skladu s člankom 24. stavak (2) *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, zabranjeno je stavljanje na tržište proizvode koji su predmetom ovoga Rješenja ako navedeni podatci iz točke 5. ovoga Rješenja nisu prikazani jasno, čitljivo i tako da se ne mogu brisati na popratnom dokumentu ili, ako je to primjenjivo, na pakiranju na spremniku ili na njemu pričvršćenoj naljepnici/deklaraciji.
7. U skladu s odredbama članka 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima*, podnositelj zahtjeva dužan je, prilikom rukovanja, prijevoza i pakiranja genetski modificiranih organizama, u popratnoj dokumentaciji jasno obilježiti genetski modificirani organizam koji je namijenjen neposrednom korištenju za hranu za životinje ili za preradu, naznačiti da nisu namijenjeni namjernom unošenju u okoliš/sjetvu, te navesti mjesto za pribavljanje dodatnih informacija.
8. Subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obvezan je voditi bazu podataka za razdoblje od pet godina od dana izvršenja svake transakcije u skladu s odredbama članka 51. stavak (5) *Zakona o genetski modificiranim organizmima*.
9. Odobrava se stavljanje na tržište hrane za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja na temelju dostavljenih dokumenata i Mišljenja Vijeća za genetski modificirane organizme da predmetna hrana za životinje odgovara odredbama *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.
10. Ovo Rješenje vrijedi pet godina od dana njegovog donošenja.
11. Subjekt i hrana za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja upisuju se u Registr rješenja subjekata u poslovanju s hranom i genetski modificirane hrane za životinje Bosne i Hercegovine.
12. Sve promjene koje nastanu u razdoblju važenja ovoga Rješenja, a koje se odnose na točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Rješenja, subjekt u poslovanju s hranom za životinje iz točke 1. ovoga Rješenja obvezan je dostaviti Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
13. Za obnovu ovoga Rješenja potrebno je podnijeti zahtjev Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, u skladu s člankom 22. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*, najkasnije godinu dana prije prestanka važenja rješenja o odobrenju.
14. Donošenje ovoga Rješenja o odobrenju ne umanjuje opću građansku i kaznenu odgovornost subjekta u poslovanju s hranom po pitanju hrane za životinje koja je predmetom ovoga Rješenja.
15. Ovo Rješenje objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Podnositelj zahtjeva d.o.o. "POLJO-SEMENTI" Cazin, ulica Slatinski put bb, 77220 Cazin, Bosna i Hercegovina, podnio je zahtjev za odobrenje za stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane za životinje koja sadrži genetski modificirani organizam odobren u skladu s važećim propisima Europske unije Agenciji za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine,

који је запримљен под бројем UP-1-50-4-19/22 од 31.03.2022. године.

Заhtjev je osnovan.

Vijeće za genetski modificirane организме је на десетој sjednici ostvarilo увид и оцјену достављене документације, те је разматрало наведени заhtjev у складу с члankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* ("Službeni glasnik BiH", бр. 78/12 и 62/15).

Подносиtelj zahtjeva uz zahtjev је доставио примјерак уплатнице у износу од 30,00 KM о уплаћеној накнади за подношење заhtjeva, у складу с Одлуком о висини посебне накнаде за издавanje rješenja o одобренju за стavljanje на tržište genetski modificirane hrane i hrane за životinje ("Službeni glasnik BiH", број 61/14).

У складу с наведеним, Vijeće za genetski modificirane организме је nakon razmatranja jednoglasno usvojilo Mišljenje, prema kojem је navedeni zahtjev за одобrenje за stavljanje na tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane за životinje koja sadrži genetski modificirani organizam, u skladu s važećim propisima Europske unije osnovan i sukladan с члankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje*.

Vijeće za genetski modificirane организме у Mišljenju је predložilo Agenciji за sigurnost hrane Bosne i Hercegovine доношење Rješenja o одобренju за стavljanje на tržište Bosne i Hercegovine genetski modificirane hrane за životinje која sadrži genetski modificirani организам одобрен у складу с važećim propisima Europske unije subjektu d.o.o. "POLJO-SEMENTI" Cazin, ulica Slatinski put bb, 77220 Cazin, Bosna i Hercegovina.

Člankom 19. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno је да Agencija за sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, ako podnoсиtelj zahtjeva испунива uvjete, donosi rješenje o одобренju за стavljanje на tržište genetski modificirane hrane за životinje узимајуći у обзир mišljenje Vijeća za genetski modificirane организме, и то на razdoblje од пет година, које се може обновити.

Člankom 16. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određeno је да се за издавanje rješenja o одобравању подноси заhtjev у писаном облику Agenciji за sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.

Člankom 17a. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena је потребна dokumentacija која се доставља уз заhtjev ако је hrana за životinje која sadrži genetski modificirani организам одобрена у складу с važećim propisima Europske unije.

Člankom 24. *Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja odobrenja za stavljanje genetski modificirane hrane i hrane za životinje prvi puta na tržište Bosne i Hercegovine i zahtjevima koji se odnose na njihovu sljedivost i označavanje* određena су правила označavanja genetski modificiranih организама који се користе као hrana за životinje, hranu за životinje која садржи или се састоји од genetski modificiranih организама и hranu за životinje произведenu од genetski modificiranih организама.

Clancima 51., 52. i 54. *Zakona o genetski modificiranim organizmima* одређени су sljedivost, označavanje te rukovanje, prijevoz i pakiranje genetski modificiranih организама, као и

proizvoda који садрже или се сastoje од genetski modificiranih организама.

U складу с наведеним, riješeno је као у izreci ovoga Rješenja.

Naknada за mišljenje Vijeća za genetski modificirane organizme uplaćena у износу од 400,00 KM, naknada за izdavanje rješenja за одобрење за стављање на тржиште uplaćена је у износу од 500,00 KM и naknada за upis u jedinstveni Registar GMO-a uplaćena је у износу од 30,00 KM, у складу с одредбама Odlike o visini posebne naknade за izdavanje rješenja o odobrenju за stavljanje на tržište genetski modificirane hrane i hrane за životinje ("Službeni glasnik BiH", broj 61/14), u korist proračuna Bosne i Hercegovine.

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog Rješenja ne може се уложити жалба, већ се може покrenuti upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine у року од 30 дана од дана доставе ovoga Rješenja.

Broj UP-1-50-4-19-6/22
07. lipnja 2022. godine

Ravnatelj
Dr. sci. **Džemil Hajrić**